

20 februarie 2013

CPE 6 Nr. 124

RAPORT

la proiectul de lege pentru ratificarea Acordului privind comemorarea bărbăției și eroismului popoarelor statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în Marele Război pentru Apărarea Patriei din anii 1941-1945 (nr.2878 din 30.11.2012)

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Acordul privind comemorarea bărbăției și eroismului popoarelor statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în Marele Război pentru Apărarea Patriei din anii 1941-1945, potrivit alin.1 al art.11 din Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Acordul a fost semnat la Dușanbe la 3 septembrie 2011 de către 8 state membre ale Comunității Statelor Independente (Armenia, Belarus, Kazahstan, Kîrgîzstan, Moldova, Federația Rusă, Tadjikistan, Ucraina) și a intrat în vigoare la 22 august 2012, după depunerea notificărilor privind îndeplinirea procedurilor interne de către 3 state semnatare.

Potrivit Acordului, părțile își asumă responsabilitatea să întreprindă măsuri în vederea dezvoltării cooperării pentru comemorarea bărbăției și eroismului militarilor căzuți în Marele Război pentru Apărarea Patriei din anii 1941-1945. În acest scop, părțile vor desfășura activități de întreținere și amenajare a mormintelor și monumentelor de război, vor continua operațiunile de căutare pentru identificarea mormintelor de război neînregistrate și a osemintelor decedaților neînnumați sau dispăruți fără veste, vor asigura înmormântarea cu onoruri militare a militarilor căzuți în război, vor preveni și combate incidentele de vandalism și profanare a mormintelor și monumentelor de război, etc. De asemenea, părțile își vor comunica reciproc listele mormintelor și monumentelor de război, cu indicarea amplasamentului și stării lor, precum și listele nominale și alte date de identificare ale militarilor căzuți pe câmpul de luptă.

Chestiunile legate de identificarea, înregistrarea, amenajarea, întreținerea mormintelor și monumentelor de război și de exhumare/reînhumare a osemintelor militarilor vor fi rezolvate în conformitate cu legislația internă a părții pe teritoriul căreia se află acestea, fiind respectate tradițiile naționale și religioase ale popoarelor statelor-membre ale CSI.

Prevederile Acordului nu contravin legislației naționale și nu afectează drepturile și obligațiile ce îi revin Republicii Moldova în temeiul altor tratate la care ea este parte. Cheltuielile legate de implementarea Acordului vor fi suportate din contul și în limita bugetului instituțiilor implicate, fapt reflectat în declarația formulată în textul proiectului de lege. De asemenea, avînd în vedere că statul nostru nu este membru cu drepturi depline al Consiliului de miniștri al apărării al statelor-membre ale CSI, Republica Moldova își rezervă dreptul de a nu aplica prevederile alin.1 al art.14 din Acord, care vizează coordonarea activităților în cadrul acestui organ (rezerva de la art.1 al proiectului de lege).

Păstrarea memoriei celor căzuți în război, protejarea locurilor lor de înhumare, conservarea și restaurarea monumentelor comemorative reprezintă o datorie sacră a fiecărui stat. Ratificarea Acordului este importantă atît în contextul promovării și aplicării normelor dreptului internațional umanitar, ce decurg din Convențiile internaționale pentru protecția victimelor de război, încheiate la Geneva la 12 august 1949, și Protocoalele adiționale ale acestora din 8 iunie 1977, cît și în perspectiva creării condițiilor favorabile pentru protejarea adecvată a mormintelor militarilor originari din Republica Moldova căzuți pe teritoriul altor state-membre ale CSI.

Majoritatea comisiilor permanente și Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțîndu-se pentru ratificarea Acordului.

Comisia drepturile omului și relații interetnice a propus excluderea primului alineat din art.7 al Acordului, care obligă statele părți să asigure acordarea în folosință gratuită a loturilor de teren pentru mormintele și monumentele de război. După părerea membrilor Comisiei politice externe și integrare europeană, conținutul alineatului respectiv nu contravine legislației naționale și nici practicii internaționale în domeniu. Mai mult ca atît, Acordul, odată fiind semnat, nu poate fi supus modificărilor. Normele dreptului internațional prevăd că un tratat multilateral poate fi amendat doar prin acordul părților.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta *proiectul de lege pentru ratificarea Acordului privind comemorarea bărbăției și eroismului popoarelor statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în Marele Război pentru Apărarea Patriei din anii 1941-1945* în primă lectură.

Președintele Comisiei

Igor CORMAN